

PAADREMA KIRIKU LÕUENDMAALI "PÜHA KOLMAINSUS" KONSERVEERIMINE JA DUBLEERIMINE UDUTAUSTAMISE MEETODIL

THE CONSERVATION AND MIST LINING OF THE CANVAS PAINTING "HOLY TRINITY" FROM PAADREMA CHURCH

RIINA PADAR

Juhendaja/Supervisor: MERIKE KALLAS, EGLE MIKKO

Tellija/Customer: EAÕK Paadrema Püha Kolmainu kirik

Kadude täitmine krundiga (foto: Merike Kallas).

Lõputöö praktilise osa eesmärk oli konserveerida Pärnumaalt Püha Kolmainu õigeusu kirikust pärit lõuendmaal „Püha kolmainus“, mis oli väga halvasti seisukorras ja kohest sekkumist vajav.

Maalil on esi- ja tagaküljel kirjed, mis kahjuks ei ole täies ulatuses loetavad. Signatuur on säilinud poolikult. Tagaküljel olnud kulunud infost oli võimalik tuvastada dateering: 1887 või 1889.

Maalil esines ulatuslikke rebendeid ja lõuendikadusid, õhukesest puuvillakangast lõuend oli ebasobivates tingimustes muutunud ajaga nõrgaks ja hapraks. Pildikiht oli

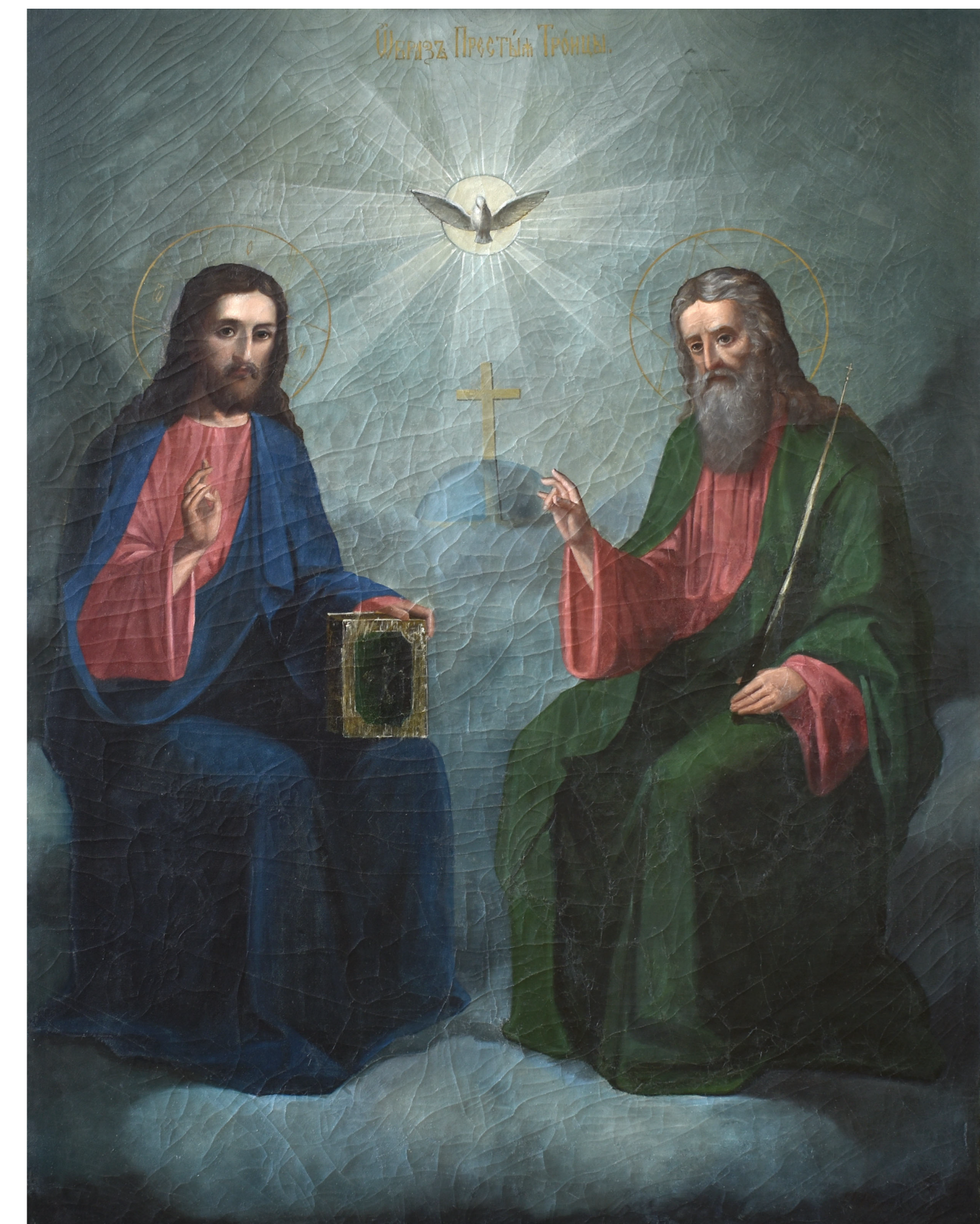
„Püha kolmainuse“ maal enne (foto: Nele Ambos) ja pärast konserveerimist (foto: Riina Padar).

rabe ja irduv, üle kogu maali oli tugev kraklee, leidus ka märke kuumakahjustustest ning maalipinda kattis tolmu- ja tahmakihid.

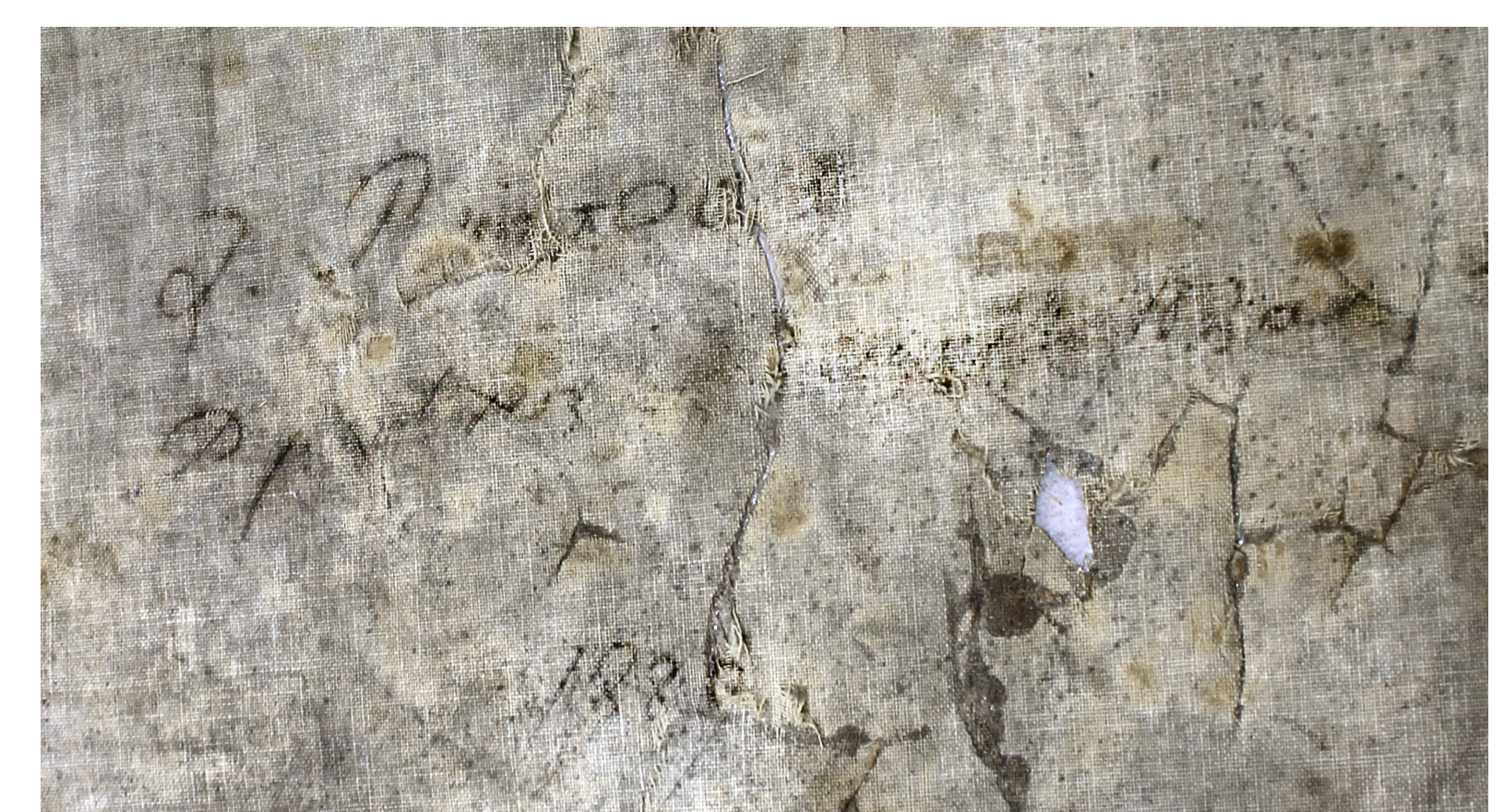
Selle maali puhul oli üsna alguses selge, et maal vajab edasise hävinemise peatamiseks lisatoetust ehk dubleerimist. Taustamismeetodeid on ajaloost teada palju erinevaid, kuid sobiva meetodi väljavalimiseks tuli arvestada nii maali seisukorda kui ka keskkonda, kus maali eksponeeritakse ehk kõikuva temperatuuri ja õhuniiskusega kirikusaali. Kõiki aspekte arvestades otsustati uude ja Eestis vähetuntud meetodi ududubleerimise kasuks.

Udutaustamise suurim eelis on see, et liimikogus on viidud miinimumini. Tänu sellele peetakse meetodit vähe sekkuvaks, seda on lihtne tagasi pöörata ja säilivad ka originaallõuendi omadused. Ka niiskuse hulk on väga väike ning liimaine aktiveerimiseks ei ole vaja kasutada kuumust. See meetod on saanud konservatoritelt üle maailma head tagasisidet, kuid ei ole siiski laialdaselt tuntud.

Tööde tulemusena on maal konserveeritud ja selle struktuuralsed osad stabiliseeritud, tagades maali edaspidise säilimise. Samuti on tagasipööratavate materjalidega taastatud maalil olnud kaod ning seeläbi on taastatud ka esteetiline terviklikkus.

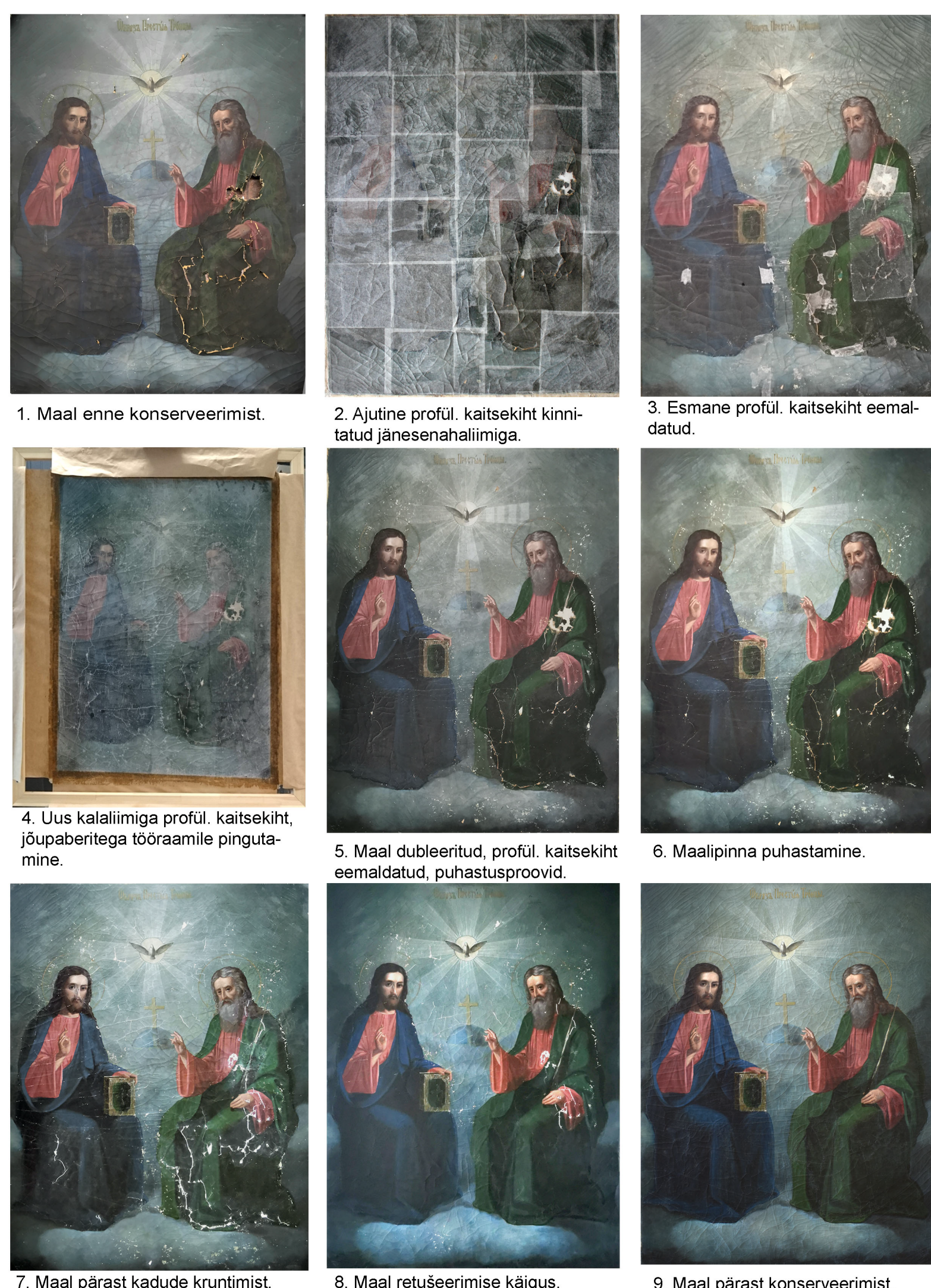
The aim of this thesis was to conserve a religious canvas painting „Holy Trinity“ from Paadrema orthodox church. The painting could be dated to the end of 1880s by signatures on the back (mostly unreadable). The authors name could not be identified because of the damages. Prior to conservation, the painting had significant damages like loss of canvas, tears, severe craquelure, brittle ground and painting layer. It was decided to line the painting with a fairly new and relatively unknown method in Estonia – mist lining. Conservation was done with reversible materials and the aesthetic integrity has now been restored.

Kirjed maali tagaküljel (foto: Riina Padar, töödeldud).

Signatuur UV-valguses (foto: Riina Padar).

Maali konserveerimise lühilugu pildis (skeem: Riina Padar).